

[Henry Christensen.]

usædvanlig fasthed i indeværende års udgiftspolitik.

Det var ekstraordinære aftaler, der blev truffet herom mellem opposition og regering, og jeg vil ved denne lejlighed gerne udtale min anerkendelse af, at regeringen virkelig har bestræbt sig for og også med energi sat ind på at overvinde de betydelige vanskeligheder, som efterlevelsen af den fastlagte kurs på udgiftssiden har måttet medføre, og jeg takker for finansministerens ganske vist helt selvfølgelige erklæring i fremsættelsestalen om, at det fremdeles ligger regeringen stærkt på sinde at holde udgiftsloftet. Men det er unægtelig højdespring, finansministeren har taget for det kommende finansår, når han budgetterer en udgiftsstigning på over 1 milliard kr. Nøgternt må man også her erkende, at finansministeren på visse områder er stillet over for uafviselige stigningstakter; men det virker dog stærkt udfordrende og ikke særlig realistisk, når finansministeren foreløbig i budgettet kun opererer med en eneste omfattende besparelse, nemlig ved at kalkulere med en fuldstændig ophævelse af statens andel i den hidtidige landbrugsordning.

Foreløbig vil finanslovsforslaget jo nu blive bedømt under den kommende finanslovdebat og gennemarbejdet i finansudvalget. Det er i hvert fald en indrømmelse, når finansministeren erklærer, at regeringen har opmærksomheden rettet mod en revision af udgiftslovgivningen. I en periode, hvor det for hastigt voksende efterspørgselspres er en hovedtrussel mod den økonomiske balance, kan det blive nødvendigt endog at tage den del af den offentlige udgiftslovgivning, som automatisk reguleres opad, med ind i den samlede økonomiske afvejning.

Der er også grund til at hilse med tilfredshed, at finansministeren efterkommer et længe og ofte gentaget ønske om et ærligere finanslovsforslag, så de mange hundrede ændringsforslag, der vanskeliggør en samlet overvejelse, undgås, ligesom jeg ikke mindst lægger vægt på indfrielsen af et andet længe næret ønske om en mere langsigtet planlægning og budgetlægning for den efterhånden meget omfattende og på flere år frem i tiden sigtende anlægsvirksomhed. Men udgiftsstigningen i statsbudgettet på

12 pct. vil trods alt dette ikke være noget godt argument til at underbygge de krav om mådehold, der fra alle sider stilles til andre faktorer i samfundet, hvorfra der udgår afgørende påvirkninger af samfundsøkonomien, og her er vi da ved et område, som vi alle tænker på og frygter virkningen af, nemlig den kommende overenskomst-situation.

Den højtærede statsminister har talt anerkendelsesværdigt tydeligt herom, men det må tilføjes, at det meget let kan vise sig utilstrækkeligt blot at tale derom, især da det øjensynlig kan knibe for statsministeren at blive refereret i Aktuelt, men statsministeren har selvfølgelig stadig chancen i Mandagsdebatten.

Det er blevet sagt, ikke mindst efter forliget, og det ærede medlem hr. K. B. Andersen var også inde på det, at nu påhvilede der arbejdsmarkedets parter et efterfølgende ansvar, og denne betragtningsmåde vakte nogen diskussion. Naturligvis må det egentlige hovedansvar for den samfundsøkonomiske balance i et folkestyret samfund påhvile den politiske magtfaktor, så længe det ikke drejer sig om udefra kommende kræfter, på hvilke vi er uden indflydelse. Men organisationerne har jo rent faktisk i vore dage en meget betydelig magt. Det har de også i kraft af den frihed, som vore gældende arbejdsretlige regler giver organisationerne til selv at aftale løn- og arbejdsvilkår.

Venstre er tilhænger af at bevare den størst mulige frihed her, vel at mærke når den kombineres med det helt selvfølgelige og tilsvarende ansvar. Men friheden — det vil jeg gerne sige endnu en gang — bør ikke omfatte retten til at inddrage de livs- og samfundsvigtige områder og interesser i en arbejdskonflikt. At regeringen hidtil ikke har villet medvirke til en tidssvarende reformering af de arbejdsretlige regler på dette område, er en af situationens svagheder og pålægger den aktuelle indehaver af statsmagten så meget desto større ansvar. Organisationerne skal endvidere være klar over, at det ikke blot er deres egne indkomstforhold, de afgør, men at det i virkeligheden er den store part af borgernes indkomster, der afgøres af de store hovedorganisationer. Endog statens lønninger, honorarer og meget andet bestemmes umiddelbart i overens-